PUŢUL SPAŢIO-TEMPORAL

— “The Spacetime Pit” **1996** —

de Stephen M. Baxter & Eric Brov

Traducerea: Sorin Casapu

Naveta se înclină.

— Sistemul principal de control nu mai răspunde.

Pe monitor, Wake vedea cum ţâşneau fulgere din norii ca de vată. Pătrunsese mult în interiorul acestui îndepărtat puţ gravitaţional, chiar *în mijlocul* unei furtuni şi, cu iuţeală, cădea şi mai adânc.

— Treci pe sistemul auxiliar, Navetă. Confirmă.

Naveta străbătea în continuare turbulenţele atmosferice.

— Am spus «Confirmă»!

— Eventuală pierdere a echipajului.

Simţi cum, pe sub costumul de zbor, sudoarea începe să-i ţâşnească din piele.

— Detaliază.

— Probabilitate nouăzeci la sută ca sistemul auxiliar de control să de defecteze.

Rahat! Într-adevăr, conform manualelor, într-o asemenea situaţie nu erau prevăzuţi şi supravieţuitori.

— Treci pe sistemul de comandă manual. Spune-i Mamei că renunţ la asolizare şi mă întorc.

— Reactoare inoperabile. În rezervorul de carburant nu este presiune. Eventuală pierdere...

— ...a echipajului. Corect, murmură ea. *Şi acum*?

Naveta era veche. Însă n-ar fi trebuit să se defecteze. Era ticsită cu sisteme redundante ce trebuiau s-o menţină în stare de funcţionare cel puţin încă vreo câţiva ani.

Cu toate acestea, în final, totul se defectase. De n-ar fi fost furtuna şi descărcările electrice pe care le încasase Naveta, până la urmă ar fi fost altă nenorocire afurisită, pe o altă planetă îndepărtată.

Wake trebuia să se descurce singură, aici, la frontiera expansiunii umane. Ca urmare a antrenamentului la care fusese supusă, îi intrase foarte bine în cap că, în cele din urmă, nu putea aştepta ajutor din partea echipamentului. Pentru a rămâne în viaţă, nu se putea bizui decât pe ea. *Dacă A nu merge, încearcă planul B! Dacă B nu merge, încearcă planul C*!

Dacă nu putea să revină pe orbită, avea să asolizeze. Va avea nevoie de materii prime pentru reparaţii şi de carburant. Nu putea vedea suprafaţa planetei, habar n-avea ce fel de condiţii va găsi acolo jos, însă asta era o problemă ce urma să fie luată analizată mai târziu.

Chiar în faţa Navetei ţâşni un fulger, luminând puternic chipul lui Wake, dezorientând-o. Naveta se înclină brusc, plonjând cu o mişcare ameţitoare.

— Coordonatele masei de uscat Alfa Unu.

— Confirmat.

Norii plumburii şi scămoşaţi s-au tras de-o parte, dând la iveală un ocean sur, ca de oţel vechi. La orizont se zărea o insulă muntoasă, cu contur neregulat.

Trecea doar la câteva sute de metri de crestele valurilor.

Hristoase. Şi cu numai o oră în urmă eram în saună, în Mama.

— Deconectare iminentă a sistemului auxiliar de control.

— Procedeu de salvare?

— Eventuală pierdere a echipajului.

— Oh, pentru Dumnezeu...

Naveta se prăbuşea efectiv ca o piatră. *Îi mai rămăsese de făcut un singur lucru*. Se ridică din scaun şi înaintă cu greu către Capsulă. Podeaua Navetei i se înclină sub picioare, cu o mişcare sacadată, violentă; se dezechilibră şi se lovi de console şi de cutiile cu echipament.

Ajunse până la coşciugul hexagonal şi se strecură înăuntru. Subcutanate reci îi şerpuiră pe piele.

— Instrucţiuni, ceru Capsula.

— Foloseşte algoritmii euristici. Evaluează situaţia. Alege calea de risc minim. Raportează avariile, evaluarea situaţiei, scenariile de supravieţuire...

— Confirmat.

Capacul se închise peste ea. Îşi acoperi medalionul de la gât cu ambele mâini şi se gândi la Ben.

Simţi o izbitură în spate şi Capsula se ejectă din Navetă.

***

Înainte de a se hotărî să se apropie mai mult, pentru a o cerceta mai îndeaproape, orbitase timp de două zile în jurul celei de-a cincea planete a acestei stele, aflată la o sută de ani-lumină depărtare de Pământ. În general părea să fie asemenea acestuia: un înveliş gros de nori, deasupra unei atmosfere compuse din oxigen şi azot, şi oceane de apă. Singura întindere de uscat importantă era insula cea mai mare a unui arhipelag ce se întindea de-a lungul ecuatorului. Pe insulă se zăreau ceva

pete verzi, însă senzorii nu detectaseră nici urmă de clorofilă. Nu văzu semne ale unei societăţi extraterestre - smog industrial, construcţii mari, semnale radio sau de altă natură.

Era aproape sigură că, aşa cum se prezenta, planeta nu putea fi locuită şi că nu va exista nici un Contact aici. Rămânea însă posibilitatea terraformării ei.

Wake era plătită într-un mod foarte complicat, luându-se în calcul numărul lumilor folositoare pe care le descoperea în misiunile de recunoaştere, apoi apreciindu-se cât de folositoare era fiecare. *Posibil terraformabilă* se afla undeva pe la sfârşitul listei de priorităţi.

Poate că totuşi îndeajuns de bine pentru a justifica o coborâre, hotărâse ea în cele din urmă.

A doua zi după coborâre, ar fi trebuit să se întoarcă pe navă şi să se îndrepte spre casă. De fapt, era la numai trei zile de Pământ, folosind sistemul de propulsie supraluminic Alcubierre al Navei.

* * *

Reuşi să răzbată din oceanul de anesteziante.

— Raportul situaţiei.

— Supravieţuirea echipajului nu este asigurată.

Grozav. Se chinui să se ridice în capul oaselor. Capsula era înclinată, astfel încât capul i se găsea cu vreo 20 de grade mai jos decât picioarele, iar capacul de cristal era întunecat de ceva - faldurile paraşutei, pricepu ea cu întârziere. Prin cealaltă jumătate a intrării transparente observă un cer verde-albastru orbitor.

Verde? Bineînţeles. Prin dispersia luminii portocalii a soarelui de clasa G8...

— Unde este Mama?

— Elementele orbitei sunt: o sută douăzeci şi trei virgulă patru pe...

— Arată-mi.

Reticule fine au apărut în sticla capacului. Ghidată de acestea, zări un punct argintiu nemişcat în partea sud-vestică a cerului, strălucitor în ciuda luminii zilei: Mama, pe orbită staţionară, deasupra acestei întinderi de uscat. Se simţi mai uşurată.

Raportul Capsulei afirma că aerul din exterior era

suficient de asemănător cu cel terestru pentru a-i permite să reziste câteva ore, însă existau şi câteva toxine slabe. Nu putea rămâne în afara Capsulei mai mult de două ore, la o singură ieşire. Aşa că nu se putea deplasa prea departe.

Temperatura treizeci de grade Celsius. *O zi însorită de vară pe Alfa Unu*.

Mama ar fi trebuit deja să trimită în toate părţile balize cu „Pierdut Echipajul". Dacă Wake putea ajunge la Navetă, i-ar fi putut trimite Mamei instrucţiuni să înceapă să expedieze balize FTL, aducând astfel la cunoştinţa Universului că ea se găsea încă în viaţă. Nu exista nici o garanţie că avea să răspundă cineva, însă decât nimic, era o şansă.

Iar dacă va reuşi să ajungă până la Navetă, bineînţeles că va putea face chiar mai mult decât atât; poate că va reuşi să găsească o soluţie pentru a ajunge din nou pe orbită, la Mama.

Împinse capacul; acesta se deschise cu un suspin hidraulic, făcând paraşuta să alunece într-o parte.

Capsula asolizase la poalele unui lanţ muntos erodat. Acum se găsea pe un platou acoperit cu iarbă. *Cel puţin arată a iarbă*. Dincolo de marginea platoului, până la orizont, cobora o vale înverzită, lărgindu-se spre sud, unde se zărea o fâşie dintr-un ocean. Pe fundul văii, asemenea unui fir de argint viu, şerpuia un râu. *Vale în formă de U. Probabil de origine glaciară*. Existau şi plante asemănătoare arbuştilor: scunde, cu scoarţă groasă, cu o coroană de frunze purpurii. Soarele se zărea la orizont, gigantic, mult prea portocaliu.

Panorama era îndeajuns de *diferită* pentru a o face să se înfioare.

Îşi duse mâna la medalionul de la gât.

Din interiorul cristalului în formă de inimă, Ben îi zâmbi. Cele două fetiţe ale lui Ben - nepoatele lui Wake, extrem de zvelte, - urmare a microgravitaţiei - se ţineau de tatăl lor, fluturând mâinile. Holograma fusese făcută în Adăpost, în gigantica sală luminoasă, ce se găsea chiar în inima cilindrului L5, ai cărei pereţi erau acoperiţi cu iarbă, locul unde erau crescuţi copiii. Culorile Pământului, verdele clorofilei din iarbă şi din copaci, difereau extrem de mult de cele de pe Alfa Unu. Ca şi cum această planetă ar fi fost doar o machetă nereuşită.

Îngenunche şi rupse câteva fire de „iarbă". Semănau mai mult cu frunze având şase indentaţii. Iar verdele semăna mai

degrabă cu al oxidului de cupru decât cu cel strălucitor al clorofilei.

— Capsulă. Informaţii despre floră şi faună.

— Cei mai numeroşi atomi sunt de siliciu, hidrogen, oxigen. Legăturile de siliciu formează arhitectura de bază a...

Nu ascultă mai departe. *Nemaipomenit. Am descoperit viaţă pe bază de siliciu*. Aşa ceva se presupunea a fi imposibil. Siliciul nu putea forma legături duble precum carbonul; siliciul nu putea forma componentele metastabile care încurajau dezvoltarea moleculelor mari şi complexe... în mod evident, aici natura găsise o cale pentru a face acest lucru.

Treaba asta nu valora câtuşi de puţin pentru ea. Problemele ştiinţifice făceau parte din contract, însă îi puteau aduce doar un minimum financiar. Foarte important era faptul că nici măcar inteligentele compartimente digestive ale Capsulei nu vor fi capabile să transforme această materie primă, bazată pe siliciu, în hrană pentru ea.

Întrerupse expunerea Capsulei.

— Situaţia proviziilor?

— La consumul actual, cinci zile.

Lichid nutritiv pentru cinci zile, administrat intravenos de subcutanate. *Trebuie să găsesc Naveta aia blestemată*.

Capsula îi oferi o aproximare a locului de prăbuşire a Navetei. În josul văii, cam la un kilometru spre sud.

Merse într-acolo, călcând pe pământul acoperit cu iarbă şi rupând din copaci frunze cu forma de diamant. Verdele nu arăta chiar cum trebuia şi nici cerul nu părea în regulă, însă era aproape imposibil de crezut că aici nu exista nimic comestibil.

Locul prăbuşirii era o cicatrice în coasta dealului, aproape acoperită de vegetaţie. Descoperi ceea ce trebuie să fi fost aparatul de telecomunicaţii; cutia era corodată şi sfărâmată, iar când încercă s-o ridice, din ea se desprinse un fel de lichen.

Se întoarse spre Capsulă.

— De câtă vreme sunt pe planetă?

— Doi ani locali.

Asta însemna aproape un an pământean.

— Un *an*? De ce aşa mult?

— Am încercat să asigur supravieţuirea echipajului. Acest lucru nu poate fi îndeplinit. M-am extins la limita algoritmilor euristici pentru a primi şi alte instrucţiuni.

Se ghemui pe iarbă şi-şi prinse genunchii cu mâinile. Nu anticipase un decalaj atât de mare. Nici măcar nu se gândise să întrebe Capsula câtă vreme fusese inactivă. *Al naibii de mult, prea mult timp*; atât de mult încât deja pierduse Naveta, în entropia accelerată a acestui puţ spaţio-temporal.

Se gândi la posibilităţile care-i mai rămăseseră.

Putea încerca să semnalizeze. Dar, la dracu', nu avea destulă putere pentru a transmite ceva ce putea fi recepţionat la distanţe interstelare. În plus, aveau să treacă zeci de ani până ce un semnal emis cu viteza luminii va ajunge într-o regiune locuită.

Putea încerca să construiască o Navetă, pentru a ajunge înapoi pe orbită. Mda... Ştia însă că resursele Capsulei nu-i permiteau să transforme minereul de fier neprelucrat într-o navă spaţială. Pe lângă asta, nici nu era inginer.

Era prinsă în capcană aici, într-un puţ gravitaţional, singură, la o depărtare ce o făcea de neajuns, iar toţi care o cunoşteau fuseseră pesemne anunţaţi că murise.

Pentru o secundă, se simţi învinsă.

Apoi îşi reveni. *La dracu*. Avea nevoie de soluţii.

... Spre marginea văii, la doi-trei kilometri depărtare, un firicel subţire de fum se ridica în aer.

* * *

Se întoarse grăbită la Capsulă. Îşi puse pe cap un vocoder, fixându-şi microfonul în dreptul gurii, apoi îşi ataşă la centură un pistol laser.

Soarele urcase pe cer. *Înseamnă că acum, aici, e dimineaţă*. Un alt lucru despre care nu-i trecuse prin minte să întrebe Capsula. *Dacă vreau să scap cu viaţă, trebuie să fiu mai atentă şi mai puţin obsedată numai de propria persoană*.

Pătrunse în vale mergând în josul pantei abrupte a dealului.

Pe partea cea mai de jos a câmpiei se găseau loturi de pământ lucrate, delimitate prin ziduri scunde, construite din bolovani ce alcătuiseră morene glaciare şi care fuseseră dezgropaţi pentru a fi folosiţi la împrejmuiri. Observă mai multe fuioare de fum şi o adunătură de colibe de culoarea noroiului. Alieni.

Trecu pe lângă nişte patrupede mici şi cafenii:

rumegătoare ce păşteau vegetaţia aceea ce ţinea locul ierbii. Păsări, cu metabolismul bazat pe siliciu, treceau în zbor, vâslind prin aer cu mişcări regulate, în vreme ce scoateau triluri ascuţite şi pătrunzătoare. Toată zona, îşi spuse, constituie o evoluţie convergentă.

După vreun kilometru, descoperi o potecă bătătorită ce cobora coasta dealului. Se ţinu după cursul întortocheat şi după culoarea de cupru coclit până ce ajunse pe fundul văii.

Prima aşezare în care a intrat, alcătuită din colibe cocoţate pe piloni şi construite din lemn şi cărămizi de lut nearse, se găsea de partea cealaltă a unei parcele de pământ cultivate cu rânduri ordonate de plante ce semănau cu sfecla de zahăr. Ici-colo se zăreau pluguri grosolane, construite dintr-un material analog lemnului.

Deci nu sunt avansaţi din punct de vedere tehnologic.

Bineînţeles, asta putea reprezenta un impediment. Trebuia să găsească un oraş, să localizeze dezvoltarea industrială.

Începuse să se gândească la un plan. Pentru a putea ajunge înapoi pe orbită, avea nevoie de resursele unei societăţi cel puţin parţial industrializate. Poate că alienii deţineau tehnologie spaţială. Dacă aşa stăteau lucrurile, trebuia să afle.

Nu era un plan prea grozav, însă nu avea altul.

* * *

Chiar în faţa ei, pe câmp, observă ceva mişcându-se.

Alienul tocmai îngenunchease lângă un şir de plante similare sfeclei de zahăr, însă privea în altă direcţie şi n-o putea zări. Apoi se ridică şi-şi înălţă privirea spre cerul pustiu.

Descendent de amfibian, îşi spuse femeia îndată ce-l zări: mai exact, de broască. O broască cu metabolismul bazat pe siliciu. Era bilateral simetric: două braţe, două picioare. Toracele puternic se sprijinea pe picioare lungi şi subţiri; culoarea pielii sale era de un cafeniu lucios, aproape ca şi cum ar fi fost lăcuită. În jurul şalelor purta o fâşie de pânză cenuşie. Modestie? O centură cu scule?

Alienul se răsuci spre ea. Capul de forma unui dom semăna şi mai mult cu cel al unei broaşte: doi ochi bulbucaţi, despicătura largă a unei guri - însă ochii erau aşezaţi sub gură. Părea să aibă capul aşezat cu susul în jos. Pieptul gol îi era ornat

cu trei dungi de culoarea muştarului, având forma unei litere V răsturnate.

Când îşi încrucişă privirea cu a lui Wake, îngheţă, cu ochii aţintiţi asupra ei.

Încet, femeia ridică mâna în semn de salut. Orice biped care făureşte unelte ar trebui să răspundă unui asemenea gest. Wake traversă câmpul, printre rândurile de plante bogate în frunze. La doi metri de alien începu să vorbească, făcând diferite gesturi de salut.

Alienul era scund, de-abia ajungându-i până la piept. Ochii lui galbeni îi scrutau cu atenţie chipul. Alienul scoase o serie de gângureli şuierate. După câteva minute vocoderul ţiui.

— ...câmpul meu? Ce vrei? Ai venit să distrugi recolta? Ce...

— Sunt o călătoare. Numele meu este Katerina Wake.

Arătă cu degetul spre sine...

— Tu cine eşti?

Alienul se uită la ea pe sub gură, ascultând cuvintele ce nu erau sincronizate cu buzele ei atât de straniu dispuse.

— Mă ocup cu însămânţarea şi creşterea plantelor. Eu sunt...

Urmă un gâlgâit. Vocoderul îi proiectă direct în ochi o transpunere grafică a sunetului.

— F'han Lha.

— Cum se numeşte poporul tău?

Nu-i răspunse, ci o privi în continuare.

Acesta era un semn rău. Lipsa unui nume care să-i desemneze pe localnici însemna că alienul nu cunoştea pe nimeni altcineva în afara grupului din care făcea parte. Nici măcar în teorie. Iar dacă credea că această minusculă aşezare mizerabilă adăpostea singurii oameni de pe lume, însemna că nu existau posibilităţi de a călători, a face schimburi sau de a comunica.

Ca urmare, prea puţin probabil să existe nave spaţiale.

Am nimerit într-un Ev Mediu bazat pe siliciu.

F'han îşi coborî privirea şi, părăsind chipul lui Wake se opri la medalionul pe care aceasta îl purta în jurul gâtului. Wake îl scoase şi îl ţinu în dreptul ochilor fascinaţi ai alienului, lăsând holograma să-şi completeze ciclul.

F'han întinse mâinile cu trei degete către el. Nu exista

deget mare, opozabil.

— Pentru mine?

— Nu. Îmi pare rău.

Îşi trecu din nou medalionul în jurul gâtului

Alţi trei alieni coborâră cu greu din coliba suspendată, folosindu-se de o scară aflată chiar sub ea. Se îndreptară spre Wake, cu paşi măsuraţi.

— F'han!

F'han porni peste câmp către ei. Nou-veniţii trebuie să fi fost la fel de înalţi ca şi Wake; unul dintre ei puse cu un gest protector mâna pe capul lui F'han.

Am vorbit cu un copil.

Cu rapiditate, cei patru alieni urcară şubreda scară făcută din materialul analog lemnului şi dispărură în întunecimea de sub colibă.

* * *

Wake sui înapoi coasta văii, până la Capsulă.

Utilizând jumătăţi de raţie, proviziile Capsulei puteau dura până la zece-cinci-sprezece zile. Îşi putea prelungi timpul aici, întorcându-se în interiorul Capsulei, în stare de anabioză. Capsula se putea autoîntreţine. Putea rezista aici, jos, luni întregi, ani dacă era nevoie, trăind doar câteva ore odată...

Dar pentru ce?

Ca să moară de foame anul viitor în loc de anul acesta?

Bineînţeles, F'han era doar un copil. Nu avea cum să ştie totul. Poate că, imediat dincolo de culmea dealurilor, se întindea un oraş strălucitor... Însă l-ar fi observat de pe orbită.

Trebuie să priveşti adevărul în faţă, Wake. Asta este tot. Nişte, agricultori cu metabolismul bazat pe siliciu, luptându-se pentru obţinerea unui minimum de subzistenţă: nimic mai mult sau mai puţin.

Aceşti alieni mai aveau de aşteptat trecerea câtorva generaţii până ce să aibă o tehnologie îndeajuns de dezvoltată ca s-o poată ajuta, să-i poată satisface complexele necesităţi biochimice, s-o aducă înapoi pe orbită.

Dacă A nu merge, încearcă planul B! Dacă B nu merge, încearcă planul C!...

Ei bine, dacă alienii n-o puteau ajuta acum, va trebui să aştepte până o vor putea face. Va intra în Capsulă şi va aştepta

atât cât va fi necesar, până ce ei îşi vor dezvolta o tehnologie oarecare; putea rezista al dracului de mult timp în Capsulă.

Folosindu-se de laser, reuşi să sape în stânca din spatele Capsulei o mică firidă. În următoarea oră, împinse Capsula în adăpostul îngust. De-a lungul ei îngrămădi pământ şi bolovani; acum se găsea la adăpost de intemperii; atunci când vegetaţia care ţinea aici loc de iarbă va creşte pe pământul adunat în jur, va fi foarte greu de văzut.

Sui în Capsulă.

— Instrucţiuni?

Cât timp?

Trebuia să aştepte îndeajuns pentru a vedea dacă alienii se găseau sau nu pe o curbă ascendentă a progresului tehnologic. Totuşi nu atât de mult încât să se trezească în afara timpului său.

Cincizeci de ani?

Probabil că, peste cincizeci de ani, Ben va fi mort. Iar fetiţele lui vor fi în floarea vârstei - cam la fel cum era Wake acum. Descoperi că-i venea greu să accepte că în câteva secunde din timpul ei, persoanele pe care le iubea cel mai mult pe lume îşi vor fi trăit deja vieţile. Nu avea însă de ales, îşi spuse cu amărăciune.

— Cincizeci de ani, standard, tereştri.

Închise ochii şi se lăsă cuprinsă de îmbrăţişarea subcutanatelor.

*   *   *

Se trezi şi rămase întinsă, aşteptând să se deschidă capacul.

Nu se simţea deloc diferit; parcă de-abia ar fi închis ochii. Şi cerul, privit prin capac, părea de asemenea neschimbat. Spre sud-vest o putea vedea pe Mama, o scânteiere nemişcată de lumină pe bolta verde-albăstruie.

Îşi puse vocoderul şi coborî din nou în vale. Porni pe o potecă ce tăia ogorul desţelenit ducând spre ferma unde, în urmă cu cincizeci de ani, vorbise cu F'han Lha.

Mai mulţi alieni munceau pe ogorul împrejmuit cu pietre. Fiinţele, asemănătoare unor broaşte cu picioare lungi şi subţiri, trăgeau plugurile din material similar lemnului, folosindu-se de un fel de harnaşamente prinse de spate, săpând brazde în solul

roşiatic. Truditorii îşi ridicară privirea, o urmăriră timp de câteva secunde, apoi revenNiră, lipsiţi de curiozitate, la munca lor anevoioasă.

Un număr mai mare de lucrători stăteau aşezaţi în şir indian de-a lungul râului. În vreme ce Wake îi privea, îşi treceau de la unul la altul recipiente făcute din coaja tare a unor fructe. Ultimii din şir stropeau pământul cu apa din acestea. Era o muncă extrem de grea şi fantastic de ineficientă.

Nu putea zări nici un semn de schimbare.

O încercă un dispreţ profund pentru alieni. De câte secole trăiau aşa, îndurând această existenţă bucolică a naşterii, a muncii pe ogoare, a morţii?

Soarele portocaliu o năucea; îi era cald, se simţea istovită, înfometată, singură.

Asta s-a ales de planul meu.

Ei bine, atunci trebuia pur şi simplu să-i atragă într-un fel pe afurisiţii de alieni în afara făgaşului confortabil şi monoton al existenţei lor, gândi ea cu o urmă de disperare mânioasă.

Se duse şi se aşeză la umbra casei construite pe piloni, aşteptând.

Ceea ce plănuia să facă nu era chiar moral. Însă morala constituia un lux pentru o rasă umană care se întindea cu disperare înglobând noi planete.

Comportamentul moral nici măcar nu făcea parte din programul ei de antrenament.

* * *

Când soarele atinse zenitul, lucrătorii de pe ogor şi de la râu se întoarseră spre mica aşezare, târându-se istoviţi. Se adăpostiră la rândul lor în umbra construcţiei suspendate şi începură să-şi îndese un fel de terci de sfeclă de zahăr în gurile din creştet.

Wake se aşeză în faţa lor. În vreme ce mâncau, o priveau cu ochi goi.

— Acolo de unde vin eu, facem lucrurile astea într-un mod diferit. Mai bine. Mai uşor.

Ridică o piatră ascuţită şi începu să schiţeze un desen grosolan pe pereţii colibei făcuţi din material similar lemnului. Reprezenta un tub ce se încolăcea în spirală, în jurul unui cilindru central. Dacă desenul nu dădea rezultate, avea să facă

nişte modele simple.

Unul dintre alieni, un individ înalt, zvelt, cu un cerc de puncte verzi pe carapace, se apropie, curios.

— Scoatem apă cu asta. E mai uşor. I se spune Şurubul lui Arhimede...

****

— Instrucţiuni.

Sărută medalionul.

— Îmi pare rău, Ben.

Aluneca şi mai adânc în profunzimile puţului spaţio-temporal. Dar ce altă posibilitate avea?

Mă scufund deoarece nu există nimic care să-mi oprească prăbuşirea...

Al naibii plan, Wake.

— Instrucţiuni, repetă Capsula. Închise ochii.

— Două sute de ani, standard, tereştri.

Poate va fi o perioadă de timp îndeajuns de mare pentru ca sămânţa pe care a sădit-o să dea roade.

Dacă A nu merge, încearcă planul B! Dacă B nu merge, încearcă planul C!

****

Deschise ochii. Deasupra ei, capacul de cristal era crăpat.

Împinse în el până îl deschise, apoi ieşi. Înţepenise, membrele o dureau, stomacul i se strânsese ghem. Era noapte; norii de deasupra capului se arătau groşi, plini de ploaie, iar partea lor inferioară era iluminată de o lucire galben-sulfuros.

Schimbare, îşi spuse imediat, cuprinsă de exaltare.

Pământul pe care-l adunase lângă Capsulă dispăruse, iar Capsula însăşi fusese târâtă afară din firida din stâncă şi aşezată pe un terasament de pietre înconjurat de o balustradă înaltă de fier. De-a lungul lateralei argintii se vedeau zgârieturi şi urme de lovituri; se părea că cineva încercase să deschidă capacul.

Inima îi bătu mai repede.

Am reuşit să le trezesc curiozitatea.

Străbătu porţiunea acoperită cu pietre, se prinse de barele balustradei şi privi printre ele. Se găsea tot la poalele dealurilor, munţii tociţi se înălţau în spatele ei, întunecaţi, pustii, iar spre sud valea cobora de-abia întrezărită. Însă acum, de-a lungul văii, în pete galbene luceau lumini artificiale. Văzu că

ceea ce mai înainte fusese o vale verde şi largă era acum o întindere intersectată de şosele. Clădiri din piatră umpleau fundul văii, strânse în jurul unor construcţii întunecate, ameninţătoare: mori sau, poate, fabrici. Cursul râului fusese îndreptat, îndiguit; construcţii spiralate uriaşe pe care le recunoscu drept îndepărtaţi descendenţi ai Şurubului lui Arhimede, se înşiruiau de-a lungul văii, pompând apă în jgheaburi drepte de irigare. Hăt departe, la gura văii, zări luminile unei aşezări cu străzi aglomerate şi cu aerul încărcat de fum.

Prin văzduhul înceţoşat, de-abia putea zări un port, destul de primitiv, situat pe ţărmul îndepărtatului ocean.

Îşi îndreptă privirea spre sud-vestul cerului, încercând s-o zărească pe Mama. Norii erau însă groşi, iar deasupra văii plutea o pâclă deasă.

— ...Stai! Nu te mişca!

Şuierăturile ce constituiau această comandă, urmate de şoapta vocoderului, se auziseră din spatele ei. Wake ridică mâinile, arătând că nu avea nimic în ele.

— Întoarce-te. Încet.

Din nou făcu ce i se spuse.

Doi alieni solizi, îmbrăcaţi în uniforme negre, mulate pe corp, o supravegheau din afara împrejmuirii. Aveau îndreptate spre ea nişte arme asemănătoare arbaletelor. Putea zări vârful săgeţilor; ascuţite, masive şi împodobite cu un ornament spiralat. Evident, îşi spuse cu neplăcere, revoluţia produsă prin introducerea Şurubului lui Arhimede avusese şi câteva aplicaţii neaşteptate.

Un alien deschise o poartă grea şi pătrunse în incintă. Îşi înălţă capul răsturnat şi o fixă pe Wake cu ochi aurii. După aceea se duse la Capsulă şi aruncă o privire prin capacul de cristal, închis. Şuieră ceva către tovarăşul său, prea rapid pentru vocoder, apoi ieşi din incintă şi începu să acţioneze maneta unei maşinării joase, aflată chiar la marginea văii. Femeia auzi trosnetul produs de curentul electric. Din aparat, o lumină sulfuroasă ţâşni către vale, într-o succesiune gen punct-linie.

Un semnal. Au stat de pază, aşteptându-mă să ies. Şi acum, că acest lucru s-a întâmplat, dau de veste.

După asta, au rămas în aşteptare. Alienii nu-i permiteau să se întoarcă la Capsulă, aşa că Wake se aşeză pe lespezi,

prefăcându-se obosită.

*** * ***

După o jumătate de oră, din vale se auzi huruitul unei maşini. Wake se ridică în picioare, iar alienii îi permiseră să vină lângă balustradă.

Un camion cu aburi, nu prea înalt, urca dealul. Doi alieni în haine strălucitoare, impozanţi, se aflau aşezaţi pe capotă, chiar înaintea a două ţevi ce scuipau aburi. Roţile erau mari, cu spiţe de lemn şi obade de fier. Orice fel de boiler ar fi adăpostit caroseria paralelipipedică a camionului, nu era îndeajuns de puternic ca să-l propulseze în susul dealului, şi din această cauză partea anterioară a vehiculului avea un fel de harnaşamente. Peste o duzină de alieni erau înhămaţi la ele, hurducând camionul peste terenul neregulat. Un şerb se uită în sus, spre Wake, cu o privire oarbă şi cu gura larg deschisă. Pe pieptul gol avea un semn de culoarea muştarului asemenea unei litere V întoarse şi în jurul gâtului - fu de-a dreptul şocată să vadă aşa ceva - purta un medalion grosolan din lemn, reprezentând evident o imitaţie stângace a celui purtat de ea. Poate că şerbul era un descendent al lui F'han Lha; oare era posibil ca amintirea scurtei sale apariţii să fi fost transmisă de-a lungul generaţiilor?

Cei doi alieni de deasupra erau voinici, bine îmbrăcaţi şi fercheşi. Prin comparaţie cu ei, şerbii înhămaţi arătau costelivi, epuizaţi, plini de vânătăi.

Ai devenit un şarpe în paradis, Wake, îşi spuse.

Vehiculul se opri în dreptul îngrăditurii.

Doi şerbi îl ajutară pe unul dintre alieni să coboare. Se apropie de Wake, cu un mers clătinat, arogant. Haina îi lucea purpurie, cusută de fire din aramă. Observă că pe carapacea superioară avea un semn, un cerc format din puncte verzi, şi purta un pandantiv deosebit, având forma Spiralei lui Arhimede.

Se simţi de-a dreptul copleşită. Aceste fiinţe trebuie să fi fost gata pentru a fi îmboldite. Fuseseră receptive. Luaseră fragmentele oferite de ea şi construiseră din ele adevărate subculturi; se simţi ca şi cum diferite aspecte ale personalităţii sale ar fi fost reflectate înapoi, însă extrapolate până la absurd.

Întinse mâinile cu palmele îndreptate în sus, întrebătoare.

— Ce vreţi?

Alienul arătă spre vocoderul ei, spre hainele ei, spre Capsulă. Spuse ceva; o încercare stângace de a pronunţa «Arhimede».

Wake simţi cum respiraţia îi devine mai anevoioasă; deja trebuia să se întoarcă în Capsulă. La naiba! Pur şi simplu, nu avea *timp* pentru a analiza totul ca lumea.

Fiinţele acestea nu păreau motivate s-o ajute în vreun fel. Doreau numai să aibă ceea ce avea ea. Trebuia să afle dacă reprezentau un pericol.

Arătă Capsula.

— Ea mea, spuse brusc. Nu-i a voastră.

Şerbii, încă legaţi în harnaşamentele lor aspre, se agitară la auzul cuvintelor. Nu se putea considera o expertă în mimica alienă, însă i se păru că aceştia găsiseră un fel de iluminare în vorbele sale sfidătoare.

Interesant.

Poate că era un amănunt pe care-l putea exploata.

Cerc-Verde făcu un semn. Unul dintre cei ce semăna cu un soldat îşi ridică arbaleta spiralată şi o aţinti asupra capului femeii.

Inima lui Wake începu să bată nebuneşte şi simţi cum i se umple gura cu salivă.

Aşa, deci. Într-adevăr un pericol. Şi acum ce faci, Wake?

Trebuia neapărat să le schimbe atitudinea.

Fă-i să se concentreze asupra unui scop care să fie comun tuturor.

— Cheie. Pentru Capsulă - pentru mormântul meu, spuse ea.

Începu să-şi coboare mâinile încet spre centură, către pistolul laser fixat acolo.

Cerc-Verde păru să ezite. Cele trei degete ale soldaţilor se crispară în jurul trăgacelor arbaletelor.

Wake scoase pistolul. Îl ţinu în aşa fel încât să-l vadă cu toţii, mizând pe ideea că nu vor identifica în el o armă.

— Cheie. În regulă?

Se răsuci, ţinând pistolul sus, deasupra capului, şi porni spre Capsulă.

Apoi, dintr-o mişcare, se întoarse şi apăsă butonul de alimentare al laserului. O rază de lumină roşie, extrem de intensă în pâcla înconjurătoare, apăru deasupra capului ei,

supranatural de dreaptă. Mai înainte ca alienii să poată face vreun gest, femeia coborî raza spre un soldat, retezându-i un braţ. Arbaletele zdrăngăniră lovindu-se de pământ.

Soldatul privi în jos spre ciotul din care ţâşnea un lichid întunecat, similar sângelui, apoi căzu pe spate, ochii i se dădură peste cap, iar celelalte membre îi fură cuprinse de spasme.

Wake înaintă în direcţia alienilor. Ridică medalionul şi porni secvenţa holografică, cu imagini ale Pământului verde şi albastru.

— Ascultaţi-mă bine! Mă voi întoarce peste... - calculă cu repeziciune - ...o sută de ani. Vă voi da vouă, copiilor voştri, această lumină, şi ceea ce adăposteşte mormântul meu. Însă, în schimb...

Îndreptă bagheta de lumină spre nori.

— În schimb, veţi construi o maşinărie care să mă ridice până la cer. Care să mă ducă până la lumina care orbitează.

Vocoderul nu putu traduce asta.

— Steaua care străluceşte tot timpul pe cer.

Destul. Vor avea la dispoziţie generaţii pentru a înţelege despre ce era vorba.

— Faceţi cum vă spun, de nu, voi pogorî şi mai multă lumină din cer şi vă voi nimici ogoarele şi fabricile, vă voi transforma râurile şi mările în aburi, şi vă voi tăia în bucăţi copiii...

Şerbii - poate descendenţi ai băiatului de ţăran F'han - strigau acum la ea, agitându-şi braţele, şi ridicând deasupra capetelor grosolanele lor copii ale medalionului.

Dumnezeule, îşi spuse. *Mă cred un zeu*.

La asta nu se aşteptase. Oare îi va fi de folos sau îi va aduce necazuri?

Această cultură, această lume din vale, semăna cu un vas cu parafină în care, periodic, arunca chibrituri aprinse. Nu putea prezice cum vor evolua lucrurile, nu putea aprecia dacă acel ultim joc absurd îi va aduce vreun câştig.

Era prea târziu pentru a mai îndrepta ceva.

Se întoarse şi porni spre Capsulă, mergând crispată, aşteptându-se la fiecare pas să primească în spate săgeata unei arbalete.

Acceptă îmbrăţişarea subcutanatelor cu uşurare.

Capsula se zguduia; bubuituri înfundate ajungeau până în cabina ei izolată.

Dincolo de sticla înstelată a capacului cabinei se zări o străfulgerare luminoasă. Fulger? Nu, ardea cu o culoare roşie-portocalie.

Asemenea carburantului pentru aeronave.

Împinse capacul, deschizându-l, şi se ridică; se simţi bătrână, înţepenită, istovită.

Cerul era imens, acvamarin, din nou curat. O localiză pe Mama, o scânteie de lumină la locul ei în sud-vest, plutind senină deasupra tuturor. Însă cerul era brăzdat de urme de condensare lăsate de avioane, nori albi proveniţi de la explozii, bubuituri îndepărtate.

Bătrânele dealuri se înălţau ca şi până atunci în spate, dar ceva diferea în ele: în mai multe locuri, profilul le fusese modificat, acum prezentând multe crestături. Într-un loc zări lucirea depărtată a sticlei, rocă topită.

Merse până la marginea văii. Pietrele pavajului erau bolovani sparţi, iar grilajul înconjurător doar un morman de fiare vechi răsucite şi ruginite. În jurul Capsulei se afla acum un fel de baricadă extinsă: movile de pământ, şi ceva semănând cu baraje antitanc. Întăriturile de pământ se întindeau până în fundul văii: kilometri întregi, presărate cu amplasamente de tunuri şi ceva precum sârma ghimpată.

Soldaţi alieni murdari şi uzi se târau prin noroi. Văzu mai mulţi răniţi: cioturi ale membrelor amputate, carapace bandajate superficial. Multe răni păreau infectate. În mod clar medicina nu avansase tot atât de mult pe cât arta războiului.

Dincolo de întăriturile de pământ, valea era pustie, solul sfârtecat, iar din micuţii arbuşti mai rămăseseră doar cioturi arse. Oraşul-port despre care-şi amintea că se întindea undeva, în depărtare, fusese aplatizat, redus la fundaţii rectilinii ce se întretăiau. Focuri, pe care nimeni nu încerca să le stingă, ardeau mai peste tot şi i se păru că vede alieni în zdrenţe care încercau să-şi croiască drum printre ruine şi dărâmături. Totuşi smogul industrial dispăruse. Asta însemna că războiul dura de ani buni; în această vale nu mai existase industrie de foarte multă vreme. Acum, putea vedea cu uşurinţă până la ţărm…

Acolo zări un şir de eşafodaje, solide şi cenuşii, iar în fiecare o spirală zveltă, lucind asemenea unei perle albe în lumina soarelui, înconjurată de aburi. I se opri respiraţia.

Din nou evoluţie convergentă.

Ar fi putut să fie Canaveral sau Tyuratam, Mergni sau Tanega Shima: oricare dintre spaţioporturile Pământului.

Pe Dumnezeu, a mers!

Se pregătesc să mă ridice pe orbită.

La câteva sute de metri mai jos, un soldat din tranşee o zări. Începu să vorbească agitat cu tovarăşii săi. Mai mulţi îşi iţiră capetele în carapace deasupra şanţurilor şi strigară. După aceea începură să iasă de acolo, unii chinuindu-se cu greutate din cauza membrelor lipsă, şi se apropiară de ea. Majoritatea purtau amulete în jurul gâtului, şi le ridicară, imitând gestul pe care-l făcuse Wake, chiar ieri... sau cu cincizeci de ani în urmă.

Începură să cânte, iar vocoderul îi şopti.

Voi pogorî şi mai multă lumină din cer şi vă voi nimici ogoarele şi fabricile, vă voi transforma râurile şi mările în aburi, şi vă voi tăia în bucăţi copiii...

Se adunaseră gloată şi urcau panta ce ducea la ea.

Wake se retrase, verificând că avea asigurată o cale liberă până la Capsulă. Aşadar stratagema ei dăduse roade. Era evident că aceste fiinţe o venerau, de fapt, ele apărau locul unde se găsea Capsula. (De cine?) Poate erau descendenţii şerbilor asupriţi pe care-i văzuse ultima oară. Poate, inspiraţi de amintirea ei, îşi răsturnaseră stăpânii.

Iar aceasta era vremea lor: cea de a doua venire, pe care o prezisese şi pe care acum o realiza.

În clipa de faţă se temea să nu fie venerată până ce va muri. Şi cu toată fervoarea lor, aceste fiinţe oricum nu-i erau de nici un folos. Trebuia să ajungă la staţia de lansare de pe ţărm...

* * *

Solul se cutremură. Lespezi zburară prin aer. Se aruncă la pământ şi-şi acoperi capul cu mâinile; trupele aliene se retraseră, urlând.

Ce mai era şi asta? Artilerie? Dar nu văzuse nici o străfulgerare, nici fum şi, în mod sigur, ar fi auzit un proiectil ce se apropia. Atunci un cutremur?

Zgâlţâiturile continuau. Pavaj sfărâmat se prăbuşea în

jurul ei.

La nici trei metri de Wake, pământul se despică. Un vârf metalic ţâşni în sus din străfunduri, strălucind ca argintul şi învârtindu-se în vreme ce scotea un bâzâit de mecanism uzat. Maşinăria ieşi cu greutate din puţul săpat şi căzu în faţă, lungindu-se pe sol. Era un cilindru larg ce avea în jurul său o lamă spiralată, asemenea unui şurub, precum un Şurub al lui Arhimede, mare şi letal. Lama îşi încetă răsucirea şi din lateralele fuzelajului se deschiseră hublouri rotunde. Din carcasa metalică ce încă scotea aburi năvăliră afară trupe, răcnind, înarmate cu carabine de calibru greu; purtau uniforme arămii, strânse pe corp, peste care aveau banduliere cu muniţii şi alte piese de echipament.

Aşadar, clasa asupritoare mai există.

De fapt, era explicabil: staţia de lansare trebuie să fi fost construită de «opresori», mai dezvoltaţi din punct de vedere tehnologic decât soldaţii din tranşee.

Se ridică în picioare. Alienii atacatori o zăriră de îndată; arătară spre ea şi ţipară.

Mintea i se în vârtejea. Oare ar fi trebuit să treacă de partea celor în uniforme, să-i lase s-o ducă la staţia de lansare de pe ţărm?

Nu păreau însă nici pe departe prietenoşi. Îşi aminti de lăcomia nestăpânită a lui Cerc-Verde. În mod clar, fiinţele acestea n-o venerau; pur şi simplu, voiau să pună mâna pe lucrurile ei. Şi, în ciuda existenţei acelei staţii de lansare, puteau fi gata s-o jefuiască. Cel puţin şerbii încercau să o protejeze.

Ce să fac? Cui să mă alătur?

* * *

Dinspre tranşeele aflate dincolo de marginea platoului se auziră huruituri. Uniformele se răsuciră, ridicându-şi armele. O ţeavă largă de fier se ivi peste buza terasei; roţi uriaşe prinse în şenile zvârliră trombe de pământ peste lespezile zdrobite. Era un tanc primitiv ce se căţărase din tranşee până aici, scoţând aburi dintr-un întreg şir de ţevi verticale. În spatele lui se iveau trupele şerbilor din tranşee, urcând pe pavajul terasei, răcnind şi agitându-şi armele.

Ţeava celui mai mare tun al tancului se răsuci către vehiculul ce sfredelise pământul, în vreme ce uniformele se

repeziră înainte pentru a intercepta trupele venite din tranşee. Lama sub formă fde şurub a maşinăriei-sfredel începu să se rotească, parcă încercând să scape cu fuga.

Totul se petrecea cu prea multă repeziciune pentru Wake.

Când nu eşti sigur pe ceva, urmează-ţi instinctul.

Se hotărî. Alergă drept înainte, către hublourile sfredelului ce tocmai se închideau.

Mai înainte însă de a ajunge acolo, dinspre ţărm ţâşniră, orbitoare, mai multe străfulgerări albe şi portocalii. Încă o dată Wake se aruncă la pământ. Din tanc şi din trupele ce se luptau mai întrezări doar nişte siluete groteşti.

După aceea sosi şi zgomotul, un vacarm imens, atât de violent încât pieptul îi vibră.

Îşi înălţă privirea.

Lumina unei rachete.

Se ridică în picioare şi-şi croi drum înainte, printre trupele descumpănite, ameţite, până la marginea platoului.

Rachetele de pe ţărm fuseseră lansate. Din rampe ieşeau nori groşi de fum. Numără trei, patru, cinci ace albe şi subţiri, ce se avântau către cerul verzui, urmate de o lumină galbenă intensă.

Simţi cum pieptul îi era sfâşiat de ghearele panicii.

Prea devreme! Le-au lansat prea devreme! Nu sunt la bordul lor, fir-ar să fie!

Apoi privi cu mai multă atenţie. Rachetele aveau un design primitiv: cea mai mare parte o constituia rezervorul, în vârf găsindu-se un con mic pentru încărcătură. Prea mic pentru a adăposti un om, sau un alien.

Îşi dădu seama că nu erau nave spaţiale, ci rachete de luptă.

Era imposibil să fie sigură privind cu ochiul liber, însă părea că se ridicau pentru a ajunge la Mama, steaua luminoasă şi nemişcată din sud-vest.

Lucrurile deveniră dintr-o dată clare.

Alienii în uniforme n-au de gând să mă ajute. Vor doar s-o distrugă pe Mama. Aşa încât să nu pot pogorî asupra copiilor lor focul, după cum i-am ameninţat că o voi face... Iar când Mama nu va mai exista, va veni rândul meu.

Al dracului plan, Wake.

Însă chiar dacă rachetele îşi vor atinge ţinta, în mod sigur

aceşti primitivi nu-i vor putea face rău Mamei.

Apoi îşi aminti de dealurile despicate şi de craterul sticlos.

Bombe atomice. Au bombe atomice. Şi deja le-au folosit.

Mama nu putea supravieţui unui atac nuclear.

Folosea un sistem de propulsie bazat pe forţa culorilor: cromodinamica, o forţă nucleară puternică. Cu o energie densă, având un ordin de magnitudine superior forţelor slabe implicate în exploziile de fisiune. Dacă alienii reuşeau să distrugă învelişul Mamei, dacă sistemul de propulsie exploda, atunci toată blestemata de planetă avea să fie curăţată.

Rachetele aproape că se pierduseră din vedere. Wake se întoarse şi o rupse la fugă către Capsulă. Era singurul loc în care putea fi în siguranţă.

După ce şi-au revenit din şocul provocat de lansări, cele două tabere de alieni au continuat lupta. Câţiva părăsiseră înfruntarea şi se luaseră după femeie. Sfredelul se strecura din nou în tunelul pe care-l săpase în sol.

Wake se repezi în Capsulă şi trase rapid capacul în urma ei, închizându-l. O mulţime de alieni se strânseră în jur, izbind cu mâinile suprafaţa zgâriată şi hârjâită a Capsulei.

— Instrucţiuni.

— Algoritmi euristici, comandă repede femeia.

Chipuri distorsionate de batracieni lipite de capacul de cristal. Subcutanatele o cuprinseră din nou în îmbrăţişarea lor.

Deasupra cerul se lumină, cuprins de o strălucire mult mai mare decât a soarelui.

Mâini lipsite de degetul mare se în vârtejiră pe capac, lăsând urme ce arseră şi se evaporară.

Apoi până şi umbrele se topiră, iar Wake s-a scufundat în lumină.

* * *

Capacul se ridică. Interiorul Capsulei fu inundat de lumina portocalie a soarelui. Însă un ger tăios o îngheţă până la oase.

Wake se ridică. Se simţi slăbită, fragilă. Trase de ţesătura costumului său de zbor şi rămase cu bucăţi în mână.

Putrezit.

Se sculă în picioare. Trebuia să stea nemişcată, în vreme ce bolta se rotea în jurul ei. Se simţea de parcă ar fi fost scoasă din circuit timp de...

Cât timp?

Ieşi din Capsulă. Soarele era suspendat pe cerul pustiu verde-albăstrui spălăcit. Nu radia nici un pic de căldură. Nu se zărea nici o urmă de condensare de la vreun avion cu reacţie.

Nici Mama nu se vedea.

Câteva bucăţi din pavaj supravieţuiseră, însă erau sfărâmate şi tocite până deveniseră netede ca nişte pietricele. Printre ele nu mai creştea planta asemănătoare ierbii. Pământul era în mare parte acoperit cu o pojghiţă de gheaţă amestecată cu particule de cenuşă şi funingine.

Wake merse până la marginea platoului. Atmosfera era rarefiată, ca şi cum s-ar fi găsii la mare altitudine; plămânii o dureau în încercarea lor de a extrage oxigen din aerul rece.

Dumnezeule! Zeci de mii de ani!

Îndeajuns pentru ca produsele radioactive ale acelui ultim război nuclear şi cele rămase în urma distrugerii Mamei să devină inofensive. Îndeajuns pentru ca cenuşa biosferei arse să ajungă din nou pe sol amestecată cu ploaie şi, mai târziu, cu zăpadă; îndeajuns pentru ca planeta distrusă să-şi găsească un nou echilibru climatic: o iarnă fără sfârşit, o crustă de gheaţă ce reflecta înapoi în spaţiu cea mai mare parte a căldurii solare.

N-a mai rămas nimic viu. I-a ucis pe copiii lui F'han Lha. Am ucis până şi pădurile, algele, planctonul sau oricare ar fi fost echivalentul lor pe bază de siliciu şi care degaja oxigen în această atmosferă.

Într-adevăr, supravieţuirea echipajului nu putea fi asigurată.

Avea încă medalionul la gât. Îl ridică cu o mână, încercând să-l activeze. Rămase întunecat. Holograma nu mai apăru, minuscula baterie din interior se descărcase.

Se simţi cuprinsă de tristeţe.

Şi acum?

Gândul o făcu să râdă, gâfâind sub mască.

M-am rătăcit într-un puţ spaţio-temporal la o sută de ani-lumină depărtare de casă şi la 40.000 de ani în afara timpului meu. O durată mai lungă decât cea de când exista rasa omenească, înainte de a mă fi născut.

Şi acum iată planul meu.

* * *

După un timp, Wake a descoperit că, de fapt, chiar avea un plan.

Bineînţeles că era absurd. Însă alternativa ar fi fost să se dea bătută.

Îşi petrecu o zi în stare de veghe, o întreagă zi preţioasă, punându-şi planul la punct.

Cu ajutorul laserului săpă o groapă în solul îngheţat. Îngropă un încălzitor în permafrost şi conectă un fir de alimentare de la acesta până la Capsulă.

Demontă sacul digestiv al Capsulei. Îl programă pentru a transforma solul inert în aminoacizi, baze nucleotidice, glucide; aminoacizii pentru proteine, bazele şi glucidele pentru acizi nucleici, pietrele de căpătâi ale vieţii terestre.

Îşi prelevă o mostră din propria floră intestinală şi o depozită criogenic. Programă Capsula să elibereze la intervale regulate mostre de floră bacteriană de la nivelul stomacal.

Planul era simplu, elementar. Va răspândi pe planetă forme de viaţă terestre.

Va ajuta natura, atât timp cât va fi nevoie, şi va repopula această lume. Data viitoare când va coborî din Capsulă ar trebui să existe biomasă pe bază de carbon pe care să o poată procesa pentru a o hrăni.

Era un plan minunat. Tot ce avea de făcut era să creeze viaţă, s-o ajute până la apariţia unei rase inteligente, după care să educe acele fiinţe pentru ca ei s-o poată duce acasă indiferent de ce ar putea găsi acolo după 40 de milenii.

Simplu.

Dacă A nu merge, încearcă planul B! Dacă B nu merge, încearcă planul C!

În vreme ce aparatele se pregăteau pentru ceea ce aveau de făcut, femeia se aşeză pe pământul îngheţat, ghemuită, cu genunchii strânşi la piept, şi îşi îndreptă gândurile spre F'han Lha, ai cărui descendenţi îi ştersese de pe faţa pământului. Şi asta numai pentru a se salva pe sine.

Morala acţiunii era mult prea mare pentru ea. Tot ceea ce făcuse, făcuse conform antrenamentului pe care îl primise, fir-ar să fie.

Wake nu era o eroină. Nici măcar nu pretindea acest lucru. Se găsise în acest loc pentru a îndeplini o anumită sarcină, pe un termen limitat în schimbul unui salariu. Acum

lucrurile luaseră o întorsătură proastă şi ea nu mai vroia nimic altceva decât să se întoarcă acasă. Eventualitatea în care ar fi fost mai bine să se întindă aici şi să aştepte moartea, nu era trecută în contractul ei.

Lucrul acesta ar fi trebuit să ţină loc de morală pentru oricine.

Suferea când se gândea la asta.

Intră din nou, fără regrete, în Capsulă.

— Instrucţiuni.

— Deschide-te la cerere.

La cererea echipei de salvare, aurii, inteligente, avansate.

— Sau atunci când apare o creştere a procentului de oxigen din atmosferă. Sau la detectarea unei cantităţi mari de biomasă terestră. Sau...

Ezită.

Capsula aşteptă, cu răbdare infinită.

— Sau după cinci milioane de ani.

Strânse în mână medalionul. Se simţi ruşinată când îşi dădu seama că o mâhnea mai mult faptul că acesta nu mai funcţiona decât moartea lumii străine. Îşi lăsă mâna strânsă să i se odihnească pe piept.

Închise ochii.

* * *

O învăluia o lumină albă. Capacul Capsulei era atât de zgâriat şi de îngheţat, încât nu putea zări nimic afară.

Ridică mâna de pe piept. Din pumnul strâns curse un praf fin. Acela fusese medalionul.

La dracu'!

— Cât timp?

Vocea Capsulei sună neclar din cauza desincronizării.

— Cinci milioane...

Capacul se deschise, scârţâind. De pe marginea lui căzu gheaţă groasă, veche. Interiorul fu invadat de aer glacial.

În acest îndepărtat viitor era din nou zi. Cerul avea aceeaşi culoare, verzui-albăstruie. Wake se ridică. Cu excepţia cizmelor, era complet goală; costumul de zbor fusese de multă vreme făcut praf şi pulbere.

Solul continua să fie acoperit de gheaţă, şi era bocnă şi în adâncime. Acum se puteau zări o mulţime de straturi de gheaţă

suprapuse, cenuşa biomasei arse fiind de multă vreme îngropată. Valea pustie cobora din dreptul ei către o mare presărată cu puncte albe, aparent neschimbată. Simţi cum plămânii luptă pentru a inspira. Putea controla cu ajutorul Capsulei, însă era sigură că procentul de oxigen din aer nu se îmbunătăţise.

În faţa Capsulei se găsea un cerc de noroi topit, foarte clar delimitat, având un diametru de treizeci de metri, aşezat în mijlocul întinderii albe. În timp ce-l privea, din interior se ridică o bulă enormă, care se sparse cu un zgomot neplăcut.

Ieşi cu greutate din Capsulă, mergând anevoie, şi luă cu sine o multiprobă.

Putea simţi răceala solului chiar prin tălpile cizmelor. Deja plămânii o dureau. Pielea îi amorţise şi putea vedea cum i se făcuse ca de găină pe braţe; respiraţia se distingea precum un abur. Nu putea rămâne afară multă vreme.

Ajunse lângă cercul de pământ topit şi introduse proba.

Înăuntru existau aminoacizi, nucleotide şi glucide. Erau organisme care evoluaseră în mod semnificativ, pornind de la flora ei intestinală.

Ca să vezi! Poate că planul va reuşi.

Goală, singură în puţul spaţio-temporal, aplecată peste supa organică primitivă şi tremurând de frig, găsi totuşi puterea să râdă de sine.

* * *

Aici, la cinci milioane de ani în viitorul îndepărtat, era după-amiază. Wake se hotărâse să mai folosească alte câteva preţioase ore de viaţă conştientă pentru a asista la lăsarea nopţii. Se vârî în Capsulă şi încercă să se încălzească, strângându-şi trupul gol în braţe.

Căută prin memoria Capsulei detalii legate de fotosinteză. Asta avea nevoie mica ei colonie pentru a deveni de sine stătătoare; pentru a se hrăni cu lumina solară ce se găsea din belşug. Capsula o informă că primele organisme terestre care folosiseră fotosinteză fuseseră nişte colonii de bacterii. Ele lăsaseră în urmă fosile de mărimea unor mingi de baschet, cu numele de stromatolite...

Wake încercă să asculte, însă pricepea foarte puţin şi nu putea face nici un plan bazându-se pe aceste informaţii. Oricum

nu avea nici un fel de materiale disponibile. Copiii florei sale bacteriene vor trebui să-şi croiască singuri drum în viaţă.

Se lăsă noaptea. Răsăriră stelele. Wake privi cu atenţie cerul. Cinci milioane de ani păreau de ajuns pentru colonizarea Galaxiei. Fiind atât de aproape de Pământ, se aşteptase să vadă ceva semne: stele rearanjate pentru a fi conforme nevoilor oamenilor, incluse în structuri imense, sfere Dyson.

Constelaţiile pe care le vedea fuseseră aranjate de hazard, spaţiile dintre ele erau goale, nestructurate.

Atunci, oare rasa omenească pierise? Sau revenise pe Pământ, renunţând la ambiţiile grandioase?

Era singură aici.

Se întinse pe spate în fotoliu şi lăsă subcutanatele să se târască peste ea, fără să-i pese.

— Instrucţiuni.

Când eşti într-un puţ şi nu poţi să ieşi de acolo, ce faci?

Sapi înainte.

— O jumătate de miliard de ani.

***

De capac se izbeau picături mari şi grele de ploaie. Dincolo de Capsulă se întindea întunericul.

I se duseseră şi cizmele, ca şi majoritatea materialelor moi din Capsulă; rămăseseră numai suprafeţele dure.

Ieşi. Ploaia îi căzu pe faţă. Era caldă. Când puse mâna pe cap, descoperi că nu mai avea păr. Nici gene, nici sprâncene, nici păr pubian.

Părea să fie zi, însă norii erau grei şi groşi. Nu putea vedea nimic din vale, totuşi caracteristicile geologice generale păreau mai mult sau mai puţin neschimbate. Pe acest micuţ platou gheaţa se topise, solul fiind transformat într-o întindere monotonă de noroi. Piciorul i se cufundă în el; descoperi că la fiecare pas îi venea foarte greu să-şi scoată gleznele din clisă.

Nici măcar nu mai putea distinge locul unde se găsise supa ei organică, de viaţă primitivă.

Ridică faţa şi lăsă ploaia să-i umple gura. Apa era sărată şi avea în ea praf. Părea nămol de pe fundul mării.

Planeta fusese lovită de ceva; poate o cometă, sau un asteroid.

Asta se întâmpla în orice sistem solar dacă rămâneai

îndeajuns timp prin preajmă. Mai înainte de a prinde rădăcini şi a se dezvolta, viaţa de pe Pământ fusese distrusă de zeci de ori, în urma unor coliziuni produse în cadrul sistemului solar primar. Poate că acelaşi lucru se întâmplase şi aici.

Mai căută prin Capsulă, în intervalele în care putea funcţiona ieşind din ea, încercând să recreeze acea supă nutritivă, însă majoritatea sistemelor interne se defectaseră sau începuseră să se deterioreze. Observă astfel cât de isteaţă fusese Capsula, deconectând diferite componente de la funcţiile lor iniţiale pentru a putea menţine operaţionale funcţiile de bază, ale menţinerii vieţii.

Un sistem minunat, conceput de un inginer anonim, mort de o jumătate de miliard de ani. Prelungindu-i cele câteva zile de existenţă pe o perioadă de ere geologice, mereu mai reduse, dar fără a se termina vreodată, ca un paradox al unor serii convergente infinite... Nu era îndeajuns de expertă pentru a şti ce putea lua din amalgamul acela pentru a folosi la ideea ei, fără ca prin asta să distrugă Capsula în mod iremediabil.

Poate că nu conta. Dacă descendenţii florei sale intestinale supravieţuiseră coliziunii, poate că se dezvoltau, se înmulţeau, răspândiţi undeva pe suprafaţa acestei planete calde şi umede. Oricum, nu prea mai putea face mare lucru.

Se şterse cât putu mai bine de apa ploii şi reintră în capsulă.

— Instrucţiuni.

Ascultă ploaia ce lovea capacul. Îi amintea de L5: furtunile artificiale care izbeau pereţii, pe vremea când îl legăna pe Ben până îl adormea.

Acum începuse să facă salturi mari în puţul ei, îndepărtându-se de casă în gigantice sărituri logaritmice.

— Să vedem dacă seriile sunt convergente.

— Instrucţiuni.

— Îmi pare rău, Capsulă. Cinci miliarde de ani.

* * *

Nu putea ieşi din Capsulă.

Afară era îndeajuns de cald pentru ca plumbul să se topească, atât de cald încât ar fi murit instantaneu. Şi, pe lângă asta, nu exista nici oxigen.

Plafonul de nori de deasupra era gros şi nu prezenta nici o

spărtură. O lumină difuză, galbenă, strălucea deasupra solului fărâmiţat, ars. Până şi la nivel geologic se produseseră modificări: bazinul oceanic, acum golit de ape, se ridicase, în vreme ce munţii vechi se tociseră şi se scufundaseră. Capsula se odihnea acum pe o câmpie fragmentată în mai multe planuri.

Capsula fusese nevoită să repare subsistemele esenţiale cu materii prime luate de pe planetă. Wake putea vedea prin capac cum baza Capsulei părea să se fi topit şi să fi acoperit câţiva metri pătraţi de câmpie, contopindu-se cu epiderma acestei lumi.

Oxigenul din atmosferă dispăruse, iar bioxidul de carbon topise rocile din oceanul dispărut, până ce acestea formaseră o pătură întinsă peste întregul glob. Planeta devenise asemănătoare cu Venus; aplicase celălalt model clasic de climat stabil, însă asta în defavoarea unei lumi terestre.

Sămânţa vieţii nu încolţise.

Atât s-a ales de planul meu.

Capsula îi arătă imagini strânse fie atunci când cerul fusese vizibil printre nori, fie cu ajutorul unor senzori ce nu foloseau sisteme optice. Soarele crescuse enorm şi se afla undeva deasupra orizontului sud-vestic. Planeta bătrână devenise strâns legată de părintele ei.

Şi i se păru că sunt mai puţine stele pe cer.

Ajunsese atât de departe în timp, încât până şi galaxia începuse să moară.

Se întinse. Subcutanatele nu mai reacţionau aşa bine şi trebui să le pună ea acolo unde era nevoie.

— Instrucţiuni.

O cuprinse o curiozitate morbidă.

Vreau să văd cum se termină.

— Dă-i drumul. Fără limită.

— Instrucţiuni.

— Până se schimbă ceva, fir-ar să fie!

Poate că va apărea ceva, pe măsură ce legile fizice îşi vor dezvălui secretele.

Sigur.

Situaţia ei era ridicolă. Pentru ea nu trecuse nici măcar o săptămână de când fusese în saună pe Mama, mai înainte de a coborî în această misiune obişnuită de supraveghere. Acum probabil că rămăsese ultimul om viu din tot Universul.

Aş vrea să fi murit când s-a prăbuşit Naveta. Cel puţin afurisiţii ăştia de alieni s-ar fi bucurat şi ei niţel de viaţă.

Închise ochii.

* * *

Dincolo de capac ceva lucea roşu-închis. Se ridică, prinsă înăuntru ca un homuncul într-un borcan. Temperatura din exterior putea fi percepută prin capacul de cristal izolant.

Mult prea cald!

În sfârşit, Capsula începea să se defecteze.

Aproape se simţea mulţumită.

Lucirea roşie nu avea nici o legătură cu norii de tip venusian, care oricum dispăruseră. De fapt, acelaşi lucru se întâmplase şi cu restul atmosferei. Acum, planeta semăna mai degrabă cu Luna: acoperită de crevase şi cratere suprapuse. Capsula se topise pe jumătate încrustându-se în regolitul care acoperea planeta, un praf fin produs de eoni de impacturi micrometeoritice.

Lucirea roşie era soarele de clasa G8, care ieşise din secvenţa principală. Nucleul său, rămas fără hidrogen, suferise un colaps; acum ardea heliul, pompând energie în straturile periferice, dilatându-le într-o ultimă zvâcnire. În scurt timp, toate planetele interioare ale sistemului solar urmau să ardă. Inclusiv aceasta.

Căldura era plăcută. Îi amintea de Adăpostul de pe L5.

— Eventuală pierdere a echipajului, articula neclar Capsula.

— E-n regulă, îi răspunse ea. Nu-ţi fie teamă.

Capacul se topi, iar ea fu învăluită de lumină.

[*Originally published in „Interzone” #107, May 1996*]